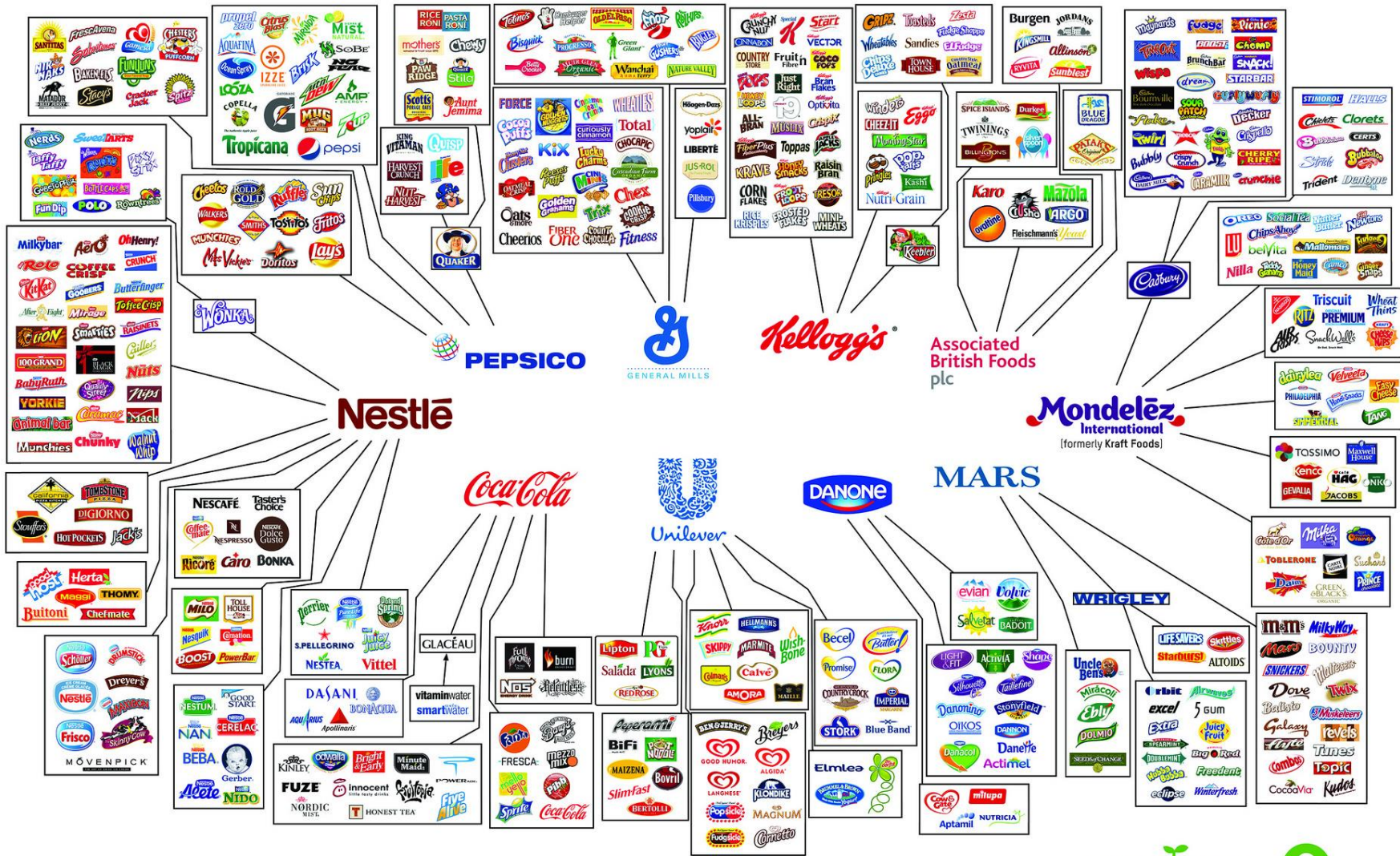

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

A tejtermékgyártás súlya és szerepe a számok tükrében
Problémák és megoldások a
tejtermékgyártásban
2016. február 25.

Dr. Felkai Beáta Olga
Élelmiszer-feldolgozási Főosztály

GROW
 FOOD. LIFE. PLANET. **OXFAM**

Tejtermékgyártás a világban

TOP tejtermékgyártó vállalatok a világban - 2015

	Cégnév	Ország	Forgalom tejtermékgyártásból (\$US mrd)	Tej felhasználás (millió tonna)
1	Nestle	Svájc	27,8	14-15**
2	Lactalis (Parmalat-tal)	Fro. / Olaszország	19,5	15,0
3	Danone	Franciaország	19,5	8-9**
4	Fonterra	Új-Zéland	18,5	22,0
5	Dairy Farmers of America	USA	17,9	27,8
6	FrieslandCampina	Hollandia	14,8	10,3
7	Arla Foods	Dánia/Svédország	13,6	12,7
8	Saputo	Kanada	9,8	6,0
9	Dean Foods	USA	9,0	10,1
10	Yili	Kína	8,6	4.5-5**

http://www.dairyinfo.gc.ca/index_e.php?s1=dff-fcil&s2=proc-trans&s3=glo20

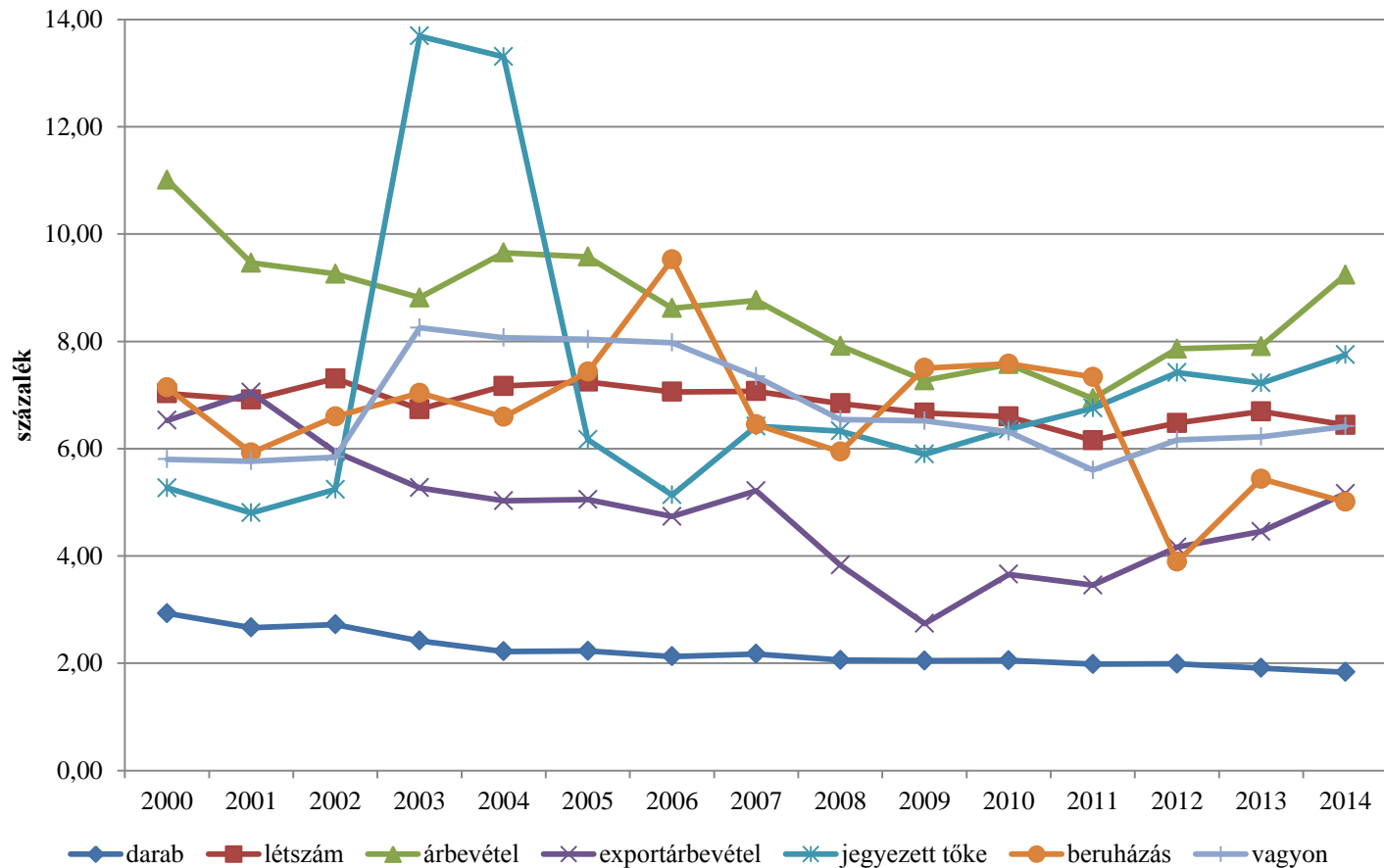
Élelmiszeripar számokban

- 1992-ben 1600 db vállalkozás, jelenleg 5200 db;
- létszám: 180 ezer fő, most 95 ezer fő;
- export arány: 15%, most 30%;
- jegyezett tőke közel annyi most, mint 1992-ben;
- külföldi aránya 32 %, most 50%.
- elmúlt 5 évben: termelési volumen 11,9 százalékkal, üzemi eredmény több mint 30 százalékkal, AEE több mint 50 százalékkal, AE több mint 60 százalékkal bővült

Forrás: NAV

Tejtermékgyártás az élelmiszeriparban

Tejtermékgyártás története – I.

- a tejfogyasztás kezdete egybeesett az állatok háziasításával (+ genetikai mutáció), sajkészítés első receptjei 5 ezer évesek
- Magyarországon 19. századtól indult a tejjgazdaságok fejlődése (Dunántúl)
- 1883 – Első Tejipari Szövetkezet
- 1920-as évek: számos tejüzem épült, 1930-as években tejporgyár, sajtgyártás belföldi fellendülése
- 1948-as államosítás: körzetesítés, sajtgyártás szabályozása
- technológiai fejlődés, tejbeadási kötelezettség megszűnése (1957)

Tejtermékgyártás története – II.

- 1968: termelőszövetkezeti törvény, Mecsektej
- 1973-ban minisztertanácsi határozat
- belföldi cél: növekvő fogyasztás
- 1990-es évek: vertikum szervezeti és kg-i rendszere megváltozott (áreltérítő támogatás megszűnése) – mélypont 1995.
- Koncentráció a privatizáció során először csökkent, majd erősödött és megjelent a külföldi tőke (Parmalat, Nutricia, ERU, Bongrain, Danone stb.)

Tejtermékgyártás meghatározó hazai vállalatai*

- Nádudvari Élelmiszer Kft.
- Cserpes Sajtműhely Kft.
- Danone (volt)
- Tolnatej Zrt.
- Fino-Food Kft.
- Naszálytej Zrt.
- Friesland Hungária Zrt.
- Kőröstej Kft.
- Kuntej Zrt.
- Sole-Mizo Zrt.
- Alföldi Tej Kft.
- Szarvasi Mozzarella Kft.
- Pannontej Zrt.
- Óvártej Zrt.

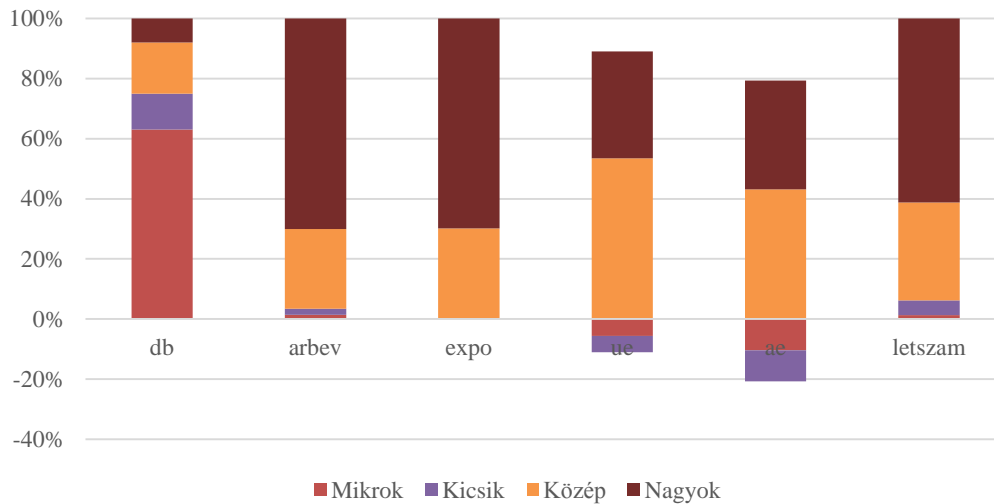
Tejtermékgyártás (1051)

Év	2010	2011	2012	2013	2014
TÉ (%)	10,2	9,3	8,8	8,6	9,2
Üzemszám	101	102	102	101	95
Létszám (fő)	6 250	5 837	6 260	6 422	6 091
Árbevétel*	209,1	218,3	268,0	276,0	307,3
Ebből: export*	27,2	31,9	44,6	52,3	57,5
<i>export aránya (%)</i>	<i>13,01</i>	<i>14,63</i>	<i>16,64</i>	<i>18,92</i>	<i>18,71</i>
Üzemi eredmény*	-3,9	-2,0	1,1	4,2	3,6
Adózott eredmény*	-5,1	-6,5	0,3	1,9	2,0

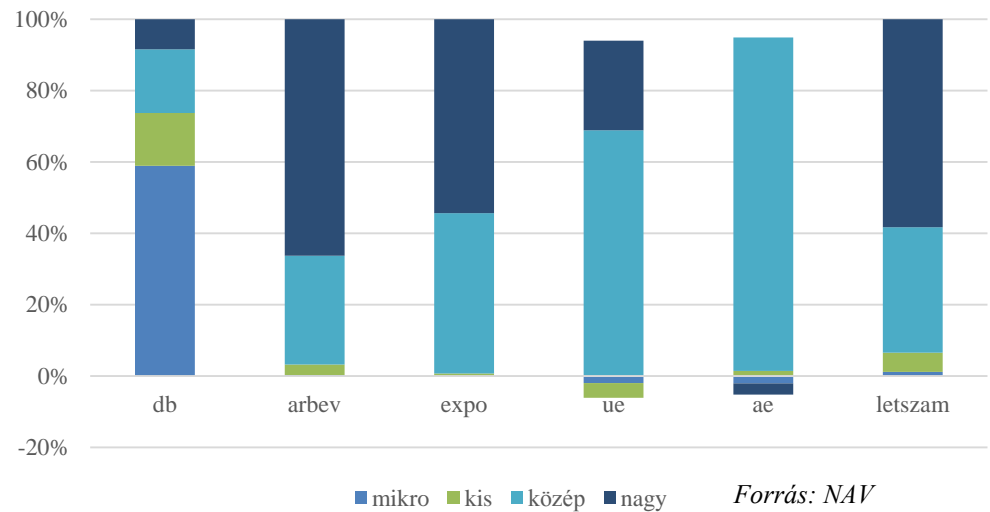
**mrd HUF*

Forrás: NAV

2013

2014

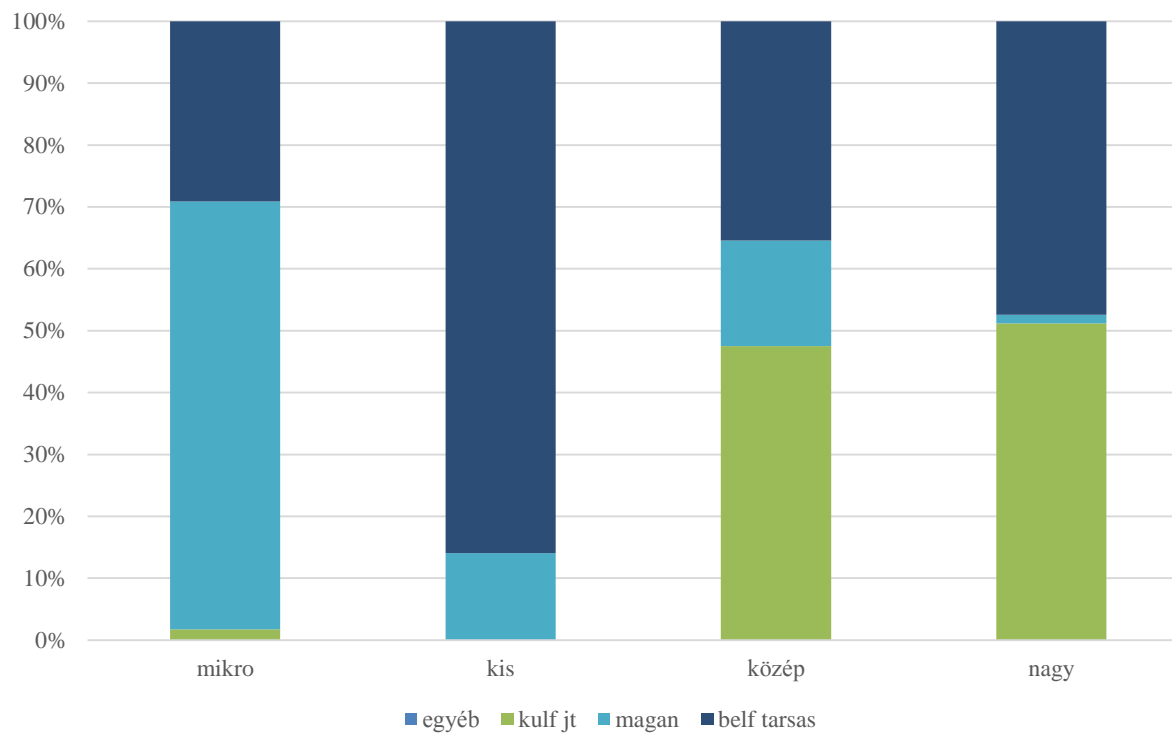
2016. 02. 25.

Forrás: NAV

Tejtermékgyártás

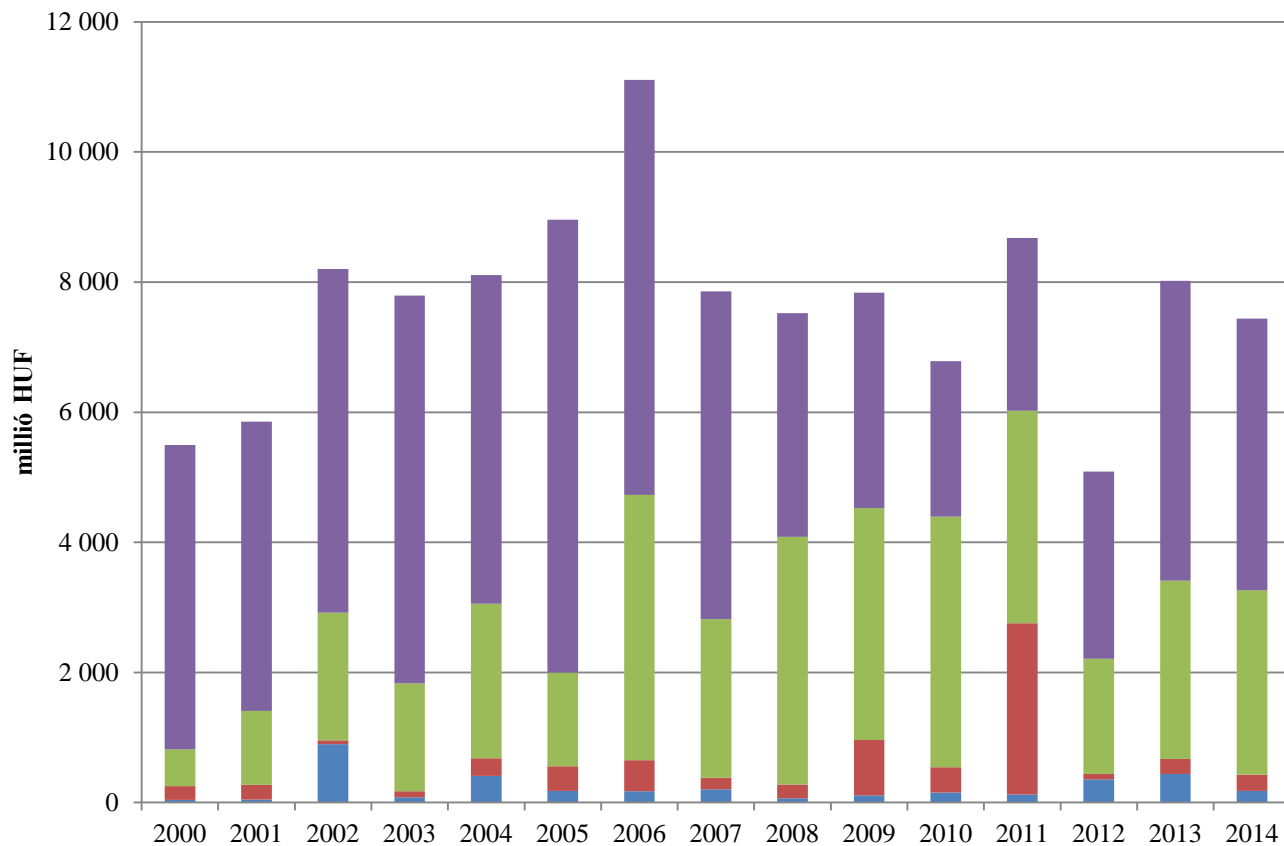
2014

Forrás: NAV

Beruházások (2010-2014)

Forrás: NAV

■ mikro ■ kis ■ közép ■ nagy

Export/import sajátosságai

- élelmiszeriparban a cégek 20 százaléka exportál, itt több mint 30 százalék
- exportárbevétel aránya 13-18 százalék (elmarad az élelmiszeripari átlagtól)

Év		Összesen (millió eurót)
2011	Export	238,76
	Import	333,46
2012	Export	243,80
	Import	278,37
2013	Export	282,49
	Import	308,32
2014	Export	279,67
	Import	324,97
2015*	Export	238,40
	Import	284,47

Export/import sajátosságai

Termék (tonnában)	2011		2012		2013		2014		2015	
	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import	Export	Import
0401 Tej és tejszín nem sűrítve, nem édesítve	480 248	189 230	463 380	128 728	432 503	99 383	427 678	116 425	419 150	103 443
0402 Tej és tejszín sűrítve vagy édesítve	371	16 226	660	14 591	270	12 814	676	12 465	238	7 393
0403 Író, aludttej, tejföl, joghurt, kefir...	10 788	39 345	7 216	36 918	7 059	42 065	4 589	38 746	2 640	43 016
0404 Tejsavó sűrítve, cukrozva vagy más édesítőanyag hozzáadásával...	26 268	3 995	27 837	4 532	31 393	5 519	31 694	7 540	31 511	7 616
0405 Vaj és tejből nyert más zsír és olaj; kenhető tejkészítmények /vajkrém/	1 232	5 993	806	5 897	913	5 954	1 194	7 341	709	7 209
0406 Sajt és túró	13 750	45 716	17 022	42 681	20 571	45 083	20 995	47 660	21 661	49 787

Amit a szakágazatról látunk I.

- háztartások 27%-ot költenek élelmiszerre, ennek 16 %-át tej, tejtermék, tojásra - 2. hely (HKÉF)
- szerkezetileg az utolsó 3 évben a tejfogyasztás 10 százalékkal, joghurt-kefir-tejföl 5 százalékkal csökkent, míg a sajt-túró stagnált, a vaj pedig emelkedett 20 százalékkal (2012-2014, HKÉF)
- az egy főre jutó fogyasztás 168,4 liter 2013-ban, 1987-ben 252,4 volt (tejmérleg)
- változás a szereplők körében:
 - 2015-ben a Danone befejezte a magyarországi gyártást
 - Lactalis 2015-ben megvásárolta a Kuntejet
 - MINNA megszűnt 2014 év végén (Miskolc, Naszálytej, 2015 év vége)

Amit a szakágazatról látunk II.

- piacvezető cégek (TOP50-ben 5/1 db)
- munkaerő száma csökken enyhén a 1011-ben (bár cégelvándorlás volt), 1013-ban nőtt, jövedelmi viszonyok elmaradottak (137 élip, 157 ng, 150 tej)
- aktív érdekképviselő
- együttműködés NÉBIH és Tejterméktanács között
- jelentős marketing-tevékenység (Tej! Szívvel-lélelkel!)

FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERIUM

Köszönöm a figyelmüket!
